

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний
інститут КНТЕУ**

**Черкаський державний технологічний університет
Чернігівський національний технологічний університет
Департамент фінансів Вінницької обласної державної
адміністрації**

**Управління Північного офісу Держаудитслужби у Вінницькій
області**

**«ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет - конференції
25 березня 2020 року
(частина I)**

Вінниця 2020

Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю : зб. наук. пр. VIII Всеукр. наук.-практ. Інтернет–конф., 25 берез. 2020 р.: у 2-х ч. - Ч. I. Вінниця : ВРВ ВТЕІ КНТЕУ, 2020. 52с.

У збірнику VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції розглядаються наукові праці, присвячені дослідженню сучасного стану фінансово-аналітичного забезпечення розвитку діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання, актуальним проблемам та перспективам розвитку вітчизняної системи обліку, інноваційні методики аналізу господарської діяльності, сучасним інформаційним технологіям в обліку, контролі та аналізі; висвітлюються питання соціально-економічного розвитку підприємництва. Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії - **Замкова Н.Л.**, д.філос.н., професор

Відповідальний секретар - **Мартинова Л.Б.**, д.е.н., доцент

Члени редакційної колегії:

Даценко Г.В., к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування

Бондаренко В.М., д.е.н., професор, декан обліково-фінансового факультету;

Гладій І.О., к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування;

Денисюк О.М., д.е.н., професор кафедри обліку та оподаткування;

Дзюба О.М., к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування;

Друкується за ухвалою Вченої Ради Вінницького торговельно- економічного інституту КНТЕУ.

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

ЗМІСТ

<p>Бондар Т.Л. – к.е.н., доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ .....</p>	5
<p>Гладій І.О. – к.е.н., доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ .....</p>	7
<p>Даценко Г.В. – к.е.н., доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЩОДО ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ .....</p>	11
<p>Денисюк О.М. – д.е.н., професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ АУДИТ ЯК РІЗНОВИД ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ .....</p>	14
<p>Дзюба О.М. - к.е.н., доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ: АНАЛІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ РЕФОРМУВАННЯ .....</p>	16
<p>Китайчук Т.Г. – к.е.н., доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ .....</p>	19
<p>Копчикова І.В. – к.е.н., старший викладач Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПЕРСОНАЛ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ДЖЕРЕЛО СПРИЧИНЕННЯ ВТРАТ.....</p>	22
<p>Коцераба Н.В. – к.е.н., доцент Вінницький торговельно-економічного інституту КНТЕУ ПРОЦЕДУРИ ТА ПРИЙОМИ АНАЛІЗУ В ПРОЦЕСІ АУДИТУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА .....</p>	24

Крупельницька І. Г. - к.е.н., доцент Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ ПІДХОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	28
Кудирко О.М. – к.е.н., доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АУДИТ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	33
Лобачева І.Ф.– к.пед.н., доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АНАЛІЗ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ	36
Майстер Л.А. – к.е.н., доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ПОДАТКОВИХ РІЗНИЦЬ	40
Откаленко О.М. – к.е.н., заступник директора з фінансово-економічних питань – головний бухгалтер Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АНАЛІЗ РИНКУ АУТСОРСИНГУ В УКРАЇНІ	43
Покинйчереда В.В. - к.е.н, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ПІДПРИЄМСТВА	46
Сегеда С.А. – к.е.н., доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНИЙ АНАЛІЗ ІМПОРТУ ТОВАРІВ ПОВСЯКДЕННОГО ВЖИТКУ НАСЕЛЕННЯМ УКРАЇНИ	49

УДК 621.002:658.56

Кудирко О.М. – к.е.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця

АУДИТ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні ринкові відносини зумовлюють формування нових підходів до системи управління діяльністю суб'єктів господарювання. Важливе місце у цій системі займає управління запасами. Особливої актуальності ця проблема набуває для підприємств, у структурі запасів яких більш ніж 25% займають запаси, які мають обмежений термін зберігання. Саме аудит товарних запасів допомагає системі управління підприємством забезпечити безперебійне виробництво та раціональне використання запасів.

Аудит запасів торговельних підприємств висвітлюють багато вчених у своїх наукових працях. Серед них варто відзначити праці А.В. Алексєєва, М.Т. Білухи, І.О. Бланка, Ф.Ф. Бутинеця, Б.І. Валуєва, А.М. Герасимовича, З.В. Гуцайлюка, Л. П. Кулаковської, В.Д. Лагутіна, Л.О. Лігоненко, Є.В. Мниха, Л.В. Нападовської, О.Ю. Редька, В.С. Рудницького, В.К. Савчука, В.В. Сопка, Б.Ф. Усача, В.О. Шевчука та ін.

Метою нашого дослідження є теоретичне обґрунтування запасів та надання пропозицій щодо удосконалення проведення аудиту запасів торговельних підприємств.

Важливою умовою функціонування торговельного підприємства є забезпечення його необхідними активами, що належать йому на правах власності або оперативного управління. До складу сукупних активів торговельного підприємства входять і запаси, які у відповідності з П(С)БО 9 «Запаси» можуть утримуватися для: подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг; потреб управління підприємством [3].

Слід зауважити, що для підприємств торгівлі при здійсненні основної діяльності найбільш значну роль серед різних груп запасів відіграють товарні запаси. Це зумовлюється як їх цільовим призначенням, так і значною питомою вагою цієї групи в загальній структурі запасів підприємств торгівлі.

Аудит запасів – це важливий елемент у роботі будь-якого підприємства. На думку Кулаковської Л. П., метою аудиту запасів є висловлення аудитором думки про те, чи відповідає фінансова інформація щодо руху і залишків запасів на підприємстві в усіх суттєвих аспектах нормативним документам, які регламентують порядок її підготовки і надання користувачам [1, с. 118]].

Запаси як об'єкт аудиту входять в якості складової частини до сумарних активів підприємства. Внаслідок цього при проведенні аудиту запасів необхідно враховувати певні загальні характеристики діяльності підприємства (вид діяльності, зовнішнє середовище, особливості системи обліку і внутрішнього контролю тощо).

У практичній діяльності для того, щоб досягти головної мети аудиту виробничих запасів, аудитором має бути виконаний перелік завдань (рис. 1).

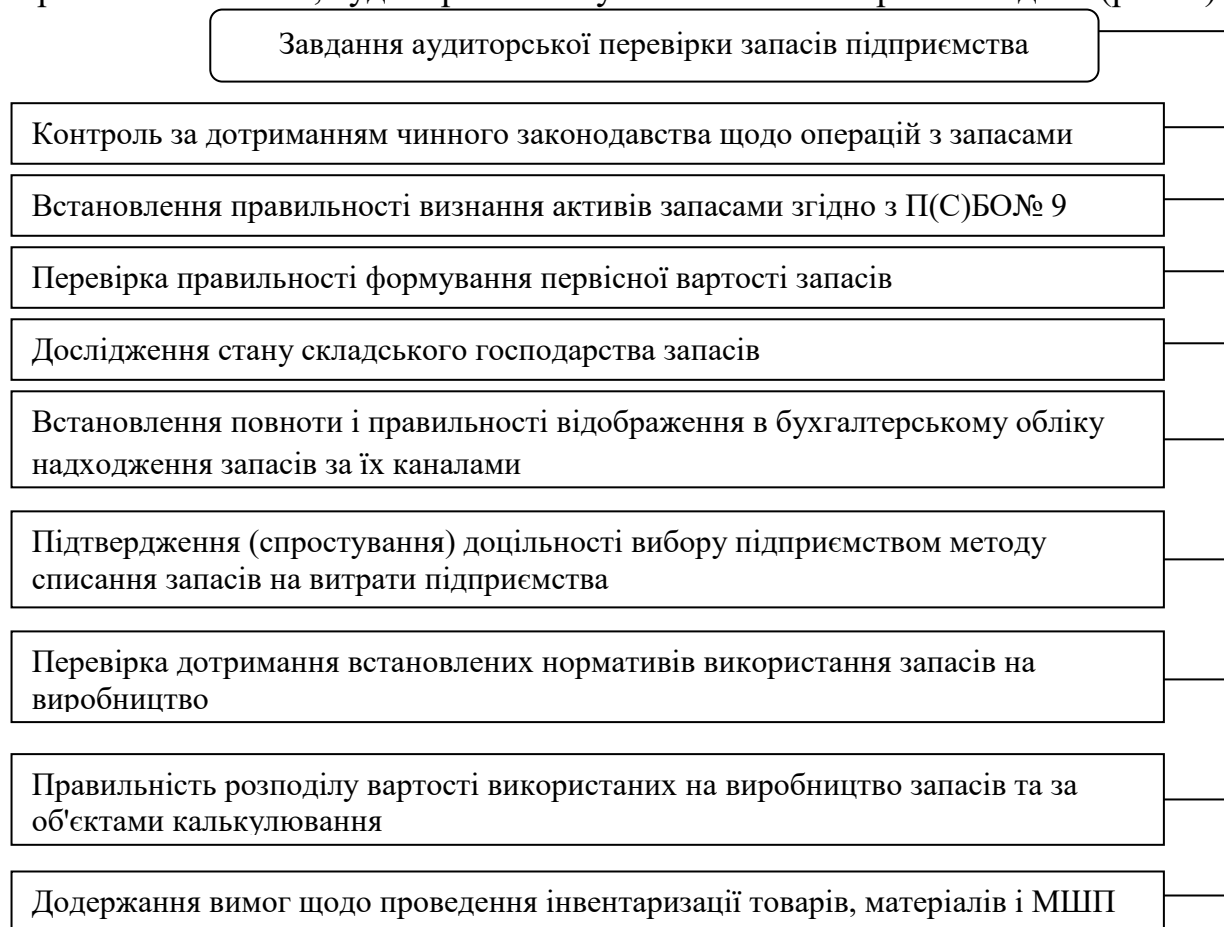

Рисунок 1 – Ключові завдання аудиту запасів підприємства

Доцільно вважати, що на об'єкти аудиту запасів суттєво впливають види діяльності підприємства. Для кожної сфери діяльності характерні свої процеси, свій склад запасів і своя організація складського господарства, що є об'єктами аудиту.

До основних об'єктів аудиту запасів підприємств слід віднести:

- види запасів відповідно до їх класифікації;
- оцінку первісної вартості запасів, що надійшли на підприємство з різних джерел;
- методи оцінки вибуття запасів;
- віднесення вартості запасів до собівартості продукції;
- відображення інформації щодо запасів у звітності;
- господарські операції з запасами (надходження запасів на підприємство, їх використання на виробництво продукції за всіма виробничими переділами, передавання на склад готової продукції) [2, с. 153].

Джерела інформації аудиту запасів представляють собою предметну область аудиторського дослідження. Це нормативні документи, облікова

політика підприємства та джерела, в яких зафіксована інформація, що характеризує залишки і рух запасів.

Для реалізації системного підходу при здійсненні аудиту важливе значення має планування, оскільки воно забезпечує вироблення головної стратегії і напрямків проведення перевірки. Виходячи з трьох основних етапів, які проходять запаси на торгівельному підприємстві, ми пропонуємо при плануванні аудиту визначати наступні основні етапи аудиторської перевірки запасів: аудит запасів на етапі придбання; аудит запасів на етапі зберігання; аудит запасів на етапі списання та реалізації.

Аудит запасів доцільно починати з інвентаризації, яку проводять згідно з укладеним договором з аудиторською фірмою (аудитором) або силами і коштами підприємства-замовника.

Перед початком інвентаризації матеріально відповідальна особа складає звіт і дає розписку про те, що до початку проведення інвентаризації всі документи удані до бухгалтерії і неоприбутованих та несписаних матеріальних цінностей на складі немає. Аудитор стежить за правильністю проведення інвентаризації та сам записує результати. Оформлені інвентаризаційні описи він передає в бухгалтерію для складання порівняльної відомості. На підставі порівняльної відомості оформляють результати інвентаризації.

Далі аудитор приступає до перевірки правильності оцінки запасів в обліку. Згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», придбані чи вироблені матеріальні цінності зараховуються на баланс підприємства за їх первісною вартістю.

Важливим моментом у діяльності аудитора є перевірка повноти оприбуткування запасів, де аудитор з'ясовує, чи відповідають підсумкові суми, відображені у відомостях обліку матеріальних цінностей, даним інших облікових реєстрів (журналів, головної книги); поряд із цим, доцільно перевірити погодженість записів у синтетичному і аналітичному обліку за балансовими рахунками і субрахунками, на яких обліковуються матеріальні цінності. Особливу увагу приділяють перевірки операцій за рахунком 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками».

Далі аудитор перевіряє правильність складання актів розбіжності кількості та якості запасів, що надійшли, і своєчасність пред'явлення претензій до постачальників або транспортної організації. Практика свідчить, що такі розбіжності зумовлені привласненням запасів і оформленням фіктивних актів із метою присвоєння нестач або надлишків матеріальних цінностей.

Перевіривши правильність оприбуткування, аудитор приступає до аналізу списання запасів. Насамперед, слід встановити відповідність даних складського обліку даним синтетичного обліку за рахунками 2-го класу, для цього загальний підсумок залишків сальдової відомості на кінець місяця звіряють із залишками на кінець місяця, показаними у відомості обліку запасів, товарів, тари.

Важливим етапом аудиту запасів є перевірка відповідності складського обліку запасів з бухгалтерськими реєстрами, даними фінансові звітності. На основі проведення вищезгаданих дій аудитор складає аудиторський звіт та ознайомлює з висновком керівництво та підписує аудиторські документи.

Існують наступні найтипівіші види порушень у бухгалтерському обліку запасів: у первинних документах з обліку запасів часто відсутні всі необхідні реквізити; порушуються терміни проведення інвентаризацій; порушується порядок відшкодування вартості запасів матеріально відповідальними особами, результатом чого є недоотримання сум нанесеного збитку; неправильне віднесення деяких об'єктів до складу малоцінних і швидкозношуваних предметів; порушуються норми списання запасів [1, с. 120].

Враховуючи усі перелічені порушення ми пропонуємо:

- посилити контроль за надходженням, зберіганням та списанням запасів;
- підвищити ефективність роботи за допомогою комп'ютерного програмного забезпечення;
- при необхідності розробити внутрішньофірмові методи проведення внутрішнього аудиту запасів на підприємстві;
- розробити рекомендації щодо оптимізації роботи облікового апарату з метою підвищення ефективності управління запасами.

Варто зазначити, що результати аудиторської перевірки ефективності використання запасів мають бути спрямовані на пошук шляхів удосконалення системи ефективного управління запасами торговельного підприємства.

Список використаних джерел:

1. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Навч. посібник. Київ.: Каравела, 2004. С. 118–125.
2. Немченко Д. С. Удосконалення інвентаризації виробничих запасів як одного з обов'язкових методів аудиту. *Управління розвитком*. 2013. № 17. С. 152-154.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

УДК 336.221.4

Лобачева І.Ф. – к.пед.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця

АНАЛІЗ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Суспільне значення впливу показника податкового навантаження на економіку стало передумовою запровадження єдиних методологічних і методичних підходів до його оцінювання у розвинутих країнах, на рівні статистичних органів країн-членів ЄС та ОЕСР. Вивчення цих підходів та їх впровадження в національну систему державних фінансів дають змогу